

Dönem: 22

Yasama Yılı: 5

TBMM

(S. Sayısı: 1315)

**Giresun Milletvekili Nurettin Canikli ve 14 Milletvekili ile
Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Vedat Melik ve 21 Milletvekilinin;
2510 Sayılı İskan Kanununa Bir Ek Madde Eklenmesine
Dair Kanun Teklifleri ile Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve
Turizm Komisyonu Raporu (2/824, 2/859)**

Not: (2/824) esas no 'lu Teklif, Tarım, Orman ve Köyişleri ile Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonlarına; (2/859) esas no 'lu Teklif, Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna havale edilmiştir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“2510 Sayılı İskan Kanununa Bir Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi”miz, genel ve madde gerekçeleriyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

<i>Nurettin Canikli</i>	<i>Mahmut Kaplan</i>	<i>Ünal Kacır</i>
Giresun	Şanlıurfa	İstanbul
<i>Hüsni Ordu</i>	<i>Mustafa Duru</i>	<i>Ali Öğüten</i>
Kütahya	Kayseri	Karabük
<i>Cüneyt Karabıyık</i>	<i>Ahmet Yeni</i>	<i>Fahrettin Poyraz</i>
Van	Samsun	Bilecik
<i>Mehmet Beşir Hamidi</i>	<i>İlhan Albayrak</i>	<i>Eyüp Ayar</i>
Mardin	İstanbul	Kocaeli
<i>Vahit Kiler</i>	<i>Abdullah Erdem Cantimur</i>	<i>Yüksel Coşkunyürek</i>
Bitlis	Kütahya	Bolu

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/824 esas numaralı, Giresun Milletvekili Nurettin Canikli ve 14 Milletvekilinin; 2510 Sayılı İskan Kanununa Bir Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi”ne, imza sahibi olarak katılmak istiyorum.

Gereğinin yapılmasını saygılarımla arz ederim.

20/12/2006

A. Müfit Yetkin

Şanlıurfa

GENEL GEREKÇE

Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü (TİGEM), 10/10/1983 tarih ve 95 sayılı KHK ile kurulmuş ve halen Tarım ve Köyişleri Bakanlığına bağlı olarak faaliyet gösteren bir kamu iktisadi teşebbüsüdür.

TİGEM, Ana Statüsünde belirtildiği üzere, Türkiye'nin bitkisel ve hayvansal üretimini artırmak, çeşitlendirmek, ürün kalitesini iyileştirmek amacıyla yetiştirmiş olduğu damızlık hayvan, tohumluk, fidan, fide gibi girdileri yetiştiricilere intikal ettirmek, tarım teknolojisi, girdi kullanımı ve ıslah konularında öncülük ve öğreticilik yapmakla yükümlüdür. Bu bağlamda, TİGEM, kurulduğu ilk yıllarda, başta hububat tohumluğu olmak üzere, endüstri bitkileri, çayır, mera ve yem bitkileri, sebze tohumluğu, fidan-fide üretiminde çok büyük hizmetler yapmıştır. Damızlık üretiminde ise, sığırcılık, koyunculuk ve civciv üretiminde elde edilen gelişmeler, ülkemizin büyük ve küçükbaş hayvancılığının gelişmesine önemli katkılar sağlamıştır. TİGEM'in ülkemiz tarımındaki bu fonksiyonelliği halen önemini korumaktadır.

TİGEM'in Türkiye'nin hemen her iklim bölgesinde işletmeleri mevcuttur. Bu İşletmelerden Şanlıurfa Ceylanpınar İşletmesi, arazi varlığı açısından TİGEM'in en büyük işletmesi olup, TİGEM'in toplam arazi varlığının tek başına % 47'sini oluşturmaktadır.

Şanlıurfa ve Mardin il sınırları içinde, Türkiye-Suriye devlet sınırı boyunca yer alan ve 1.750.000 dekarlık arazisinin tamamı 1 inci derece Stratejik Bölge kapsamındaki Ceylanpınar İşletmesi, tarihte "Yukarı Mezopotamya" diye bilinen Güneydoğu Anadolu Bölgesinde kurulmuştur. Osmanlı İmparatorluğu dönemindeki toprak sistemine göre bir "Has" arazisi olan ve bugün ülkemiz sınırları içinde yer alan Ceylanpınar ile Suriye sınırları içinde yer alan Resulayn bölgesinden oluşan toprakların son sahibi, kayıtlardan öğrenildiğine göre İbrahim Paşa'dır. 1921 yılında imzalanan ve Türkiye ile Suriye arasındaki sınırı belirleyen Ankara Antlaşması, toplam 3 milyon dekar büyüklüğündeki bu Has arazisinin 1 milyon dekarını Suriye, 2 milyon dekarını da Türkiye sınırları içinde bırakmıştır. Mülkiyeti İbrahim Paşa'dan devlete geçen bu arazi üzerinde 1943 yılında 3130 sayılı Kanunla "Zirai Kombinalar Şanlıurfa Grup Amirliği" kurulmuş, arazi 1950 yılında da 5433 sayılı Kanunla "Devlet Üretme Çiftlikleri" bünyesine dahil edilmiştir. Cumhuriyet dönemi boyunca, İşletme arazisinin 250 bin dekarı çeşitli sebeplerle kaybedilmiş ve İşletme arazisi dışında kalmıştır.

Ceylanpınar Tarım İşletmesine ait araziler, tarih boyunca bölge halkı için bir çekim merkezi olmuştur. Yaz aylarında Karacadağ eteklerinde yaşamlarını sürdüren koyun yetiştiricileri, kış aylarında sürülerini soğuktan korumak amacıyla Ceylanpınar İşletmesine getirmeye başlamışlardır. Başlangıçta, kışın gelip, yazın Karacadağ eteklerine dönen bu insanlara "GÖÇER" adı verilmiştir. Ancak, göçer olarak adlandırılan bu insanlar, zamanla geri dönmeye başlamışlar ve İşletme arazisinin çeşitli yerlerindeki su kenarlarına yerleşmişlerdir. Kış mevsiminde TİGEM arazisi içinde kalmalarına izin verilen göçerler, önceleri koyunlarına ağıl çevirip, kendileri de kıl çadırlarda yaşarken, daha sonraları hem koyunlarına ağıl, hem de kendilerine ev yapmaya başlamışlardır. İşletme Yönetimince izin verilmemesine rağmen, çeşitli çevrelerden gördükleri destekler, göçerlerin bu taleplerinin yerine getirilmesine ve dolayısıyla, yerleşik hale gelmelerine yol açmıştır.

Halen İşletmeye ait tapulu arazinin 25 ayrı yerinde, Ceylanpınar Kaymakamlığından alınan ve 20/10/2004 tarihinde yapılan sayım sonucuna göre, yaklaşık 273 aileden oluşan 2 bin kişilik bir nüfus, "göçer" olarak adlandırılmalarına rağmen, yerleşik konumda yaşamlarını sürdürmektedir.

"Göçer" olarak adlandırılmalarına rağmen genellikle yerleşik bir biçimde yaşamlarını sürdürmekte olan bu insanlar, 33 bin küçükbaş ve 400 kadar büyükbaş hayvanla birlikte yasadışı olarak İşletme arazilerinde barınmakta ve İşletmenin mer'alarını kullanmaktadırlar. Göçerlerin İşletme

arazisine getirdikleri koyun sayısı, yaz aylarında 100 bin başa kadar yükselmekte, göçerlere ait bu hayvanlar, veteriner kontrolünden uzak olmaları, koruyucu aşı ve tedavilerinin yapılmaması nedeniyle çeşitli hastalıklar taşımakta ve bu hastalıkları aynı mer'ayı paylaşan İşletmenin damızlık sürülerine bulaştırarak, damızlık hayvan yetiştiriciliğini olumsuz yönde etkilemektedir. Ayrıca, devamlı ve yoğun olarak aynı parsellerde otladıklarından, toprağı sıkıştırılmakta, yabancı ot ve yabancı çeşit bulaşıklığına neden olarak tohumculuğa zarar vermektedir. Göçer hayvanlarının yemiş oldukları yabancı cins ve çeşitteki ot tohumları, bu hayvanların gübresi ile anız alanlarına bulaştığından, sertifikalı tohum yetiştiriciliğı önemli ölçüde sekteye uğramaktadır. Ayrıca, ekili alanlar göçer hayvanları tarafından sürekli taciz edilmekte, zaman zaman da ekili alanlarda otlatma yapılmaktadır. Göçer hayvanları tarafından otlatılan anız alanlarının toprak yapısı, hayvanların ezmesi sonucu sıkışarak bozulmaktadır. Bu sebeple önemli ekonomik kayıplar meydana gelmekte, bu toprakların tekrar ekilebilir hale getirilmesi için daha fazla işgücü, enerji ve zaman harcanmaktadır. Hasat sonrası tarlada kalan bitki sapları, göçerler tarafından adeta talan edilerek İşletme tarafından satılmasına fırsat verilmemektedir.

Son yıllarda, nadas alanlarının daraltılması kapsamında, İşletme arazisinde buğdaydan sonra mercimek ekilmesi suretiyle her yıl ikinci bir ürün alma yoluna gidilmektedir. Mercimek ekiliş alanları genişledikçe, göçer koyunlarının otlayacağı anız alanları daralmaktadır. Bunun sonucunda, göçerlerin mercimek ekilişini önlemeye çalıştıkları görülmektedir.

Sonuç itibarıyla, ülkemiz tarım ve hayvancılığı için stratejik öneme sahip çok önemli bir kuruluşumuz olan ve tamamen tohumluk ve damızlık amaçlı üretim faaliyetinde bulunan Ceylanpınar İşletmesi, göçer hayvanlarının tehdidi altında bulunmaktadır.

Bu bölgede yaşayan insanlar açısından ciddi bir sosyal problem de söz konusudur. Göçer aileleri, hiçbir altyapının bulunmadığı, son derece ilkel bir ortamda yaşamlarını sürdürmektedir. Bu insanlar, insanca yaşamayı olanaklı kılacak koşullardan çok uzakta, insana yakışmayacak derecede ilkel ortamlarda yaşamaya çalışmaktadır.

Ayrıca, büyük bir çoğunluğunun nüfus kâğıdı olmayan, bir çoğu çok evlilikten dolayı bölünmüş aile olan bu göçerler, her geçen gün daha da yerleşik konuma geçmekte, aile, nüfus sayısı ve hayvan miktarı olarak giderek artmakta, feodal ilişkiler, akrabalık durumları, İşletme arazisinin rantı ve İşletme arazisinin bir gün mutlaka kendilerine verileceğı düşüncesinden dolayı göçer konumundan vazgeçmemektedirler.

Halen İşletme arazisinin 25 ayrı yerinde ikamet eden göçer nüfusu sürekli hareket halinde olup, gün geçtikçe artış göstermektedir. Bunların sabıka kayıtları ve güvenlik açısından sakıncalı olup olmadıkları hakkında hiçbir bilgi bulunmamaktadır. Kontrol altında tutulamayan bu nüfusun bazı kötü niyetli mihraklarca istismar edilebileceğini gözden uzak tutmamak gerekir.

İşletme yönetiminin göçerler üzerinde yaptığı sınırlı çalışmalar sonucu, bazı göçerlerin Mardin-Kızıltepe'de arazilerinin bulunduğu, bazılarının da Ceylanpınar, Şanlıurfa ve Viranşehir'de evlerinin bulunduğu tespit edilmiştir. Ancak bir çoğunun gayrimenkulü ve arazisi bulunmadığı anlaşılmıştır.

Göçer sorunu, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu Raporlarında 1995 yılından beri gündeme getirilmekte, temel olarak, göçerlerin işgalci konumda yasadışı bir biçimde arazide yaşadıkları, yarattıkları sorunların İşletme faaliyetlerine önemli zararlar verdiği ve çözüm olarak da, bunların İşletme arazisi dışında başka bir yerde iskân edilmeleri ve kendilerine insanca yaşayabilecekleri olanaklar sağlanması önerilmektedir.

Son 10 yıldır her raporda dile getirilen ve İşletme arazisi içindeki 25 ayrı yerde göçer halinde yaşayan bu nüfusun İşletme faaliyetine verdiği zararın önlenmesini teminen gerekli resmi tespitler

yapılarak, ev ve arazisi bulunanların yerlerine dönmelerinin, bulunmayanların ise İşletme arazisi dışında uygun bir mekanda iskânının sağlanması konusunun devletçe ele alınarak kalıcı bir çözüme kavuşturulması gereği vurgulanmaktadır.

Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu tarafından, 1995 yılından bu yana, TİGEM ile ilgili olarak hazırlanan bütün denetim raporlarında yer verilen bu temenniye rağmen, bugüne kadar sorun herhangi bir çözüme kavuşturulamamıştır. İşletme arazisini işgal eden bu göçerlerin tahliyesine ilişkin olarak, TİGEM tarafından idari ve hukuki yollara başvurulmuş, 84 adet müdahalenin men-i kararı çıkmasına karşın, bölgenin özellikleri nedeniyle bu kararlar uygulanamamıştır.

Göçer sorunu, TBMM KİT Üst Komisyonunun 1999 yılındaki toplantısında ayrıntılı olarak görüşülmüş, bu konunun çözümü ile ilgili olarak alınan tavsiye kararı ilgili kuruluşlara bildirilmiş, bu kuruluşlarla TİGEM arasında bir çok toplantılar yapılmasına rağmen, sorunun siyasi ve sosyal boyutlarının büyüklüğü karşısında, o dönemde göçer sorunu bir çözüme kavuşturulamamıştır.

Göçer sorunu, 2003 yılındaki TBMM KİT Üst Komisyonu toplantısında tekrar ele alınmış ve bu toplantıda, göçerlerle ilgili kalıcı iskân sorununun biran önce çözümlenmesine yönelik olarak alınan tavsiye kararı Başbakanlık ve ilgili Bakanlıklara TBMM KİT Komisyonunca 05/06/2003 tarihinde bildirilmiştir. Bu yazı üzerine bir çalışma yapan Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü, söz konusu göçerlerin göçebe hayatı yaşamadığı, İşletme arazisinde yerleşik ve işgalci konumda oldukları, bu nedenle 2510 sayılı İskân Kanunu çerçevesinde göçebe sayılmayacakları, dolayısıyla İskân Kanunu Uygulama Yönetmeliği uyarınca hak sahibi olabilmelerinin ve 2510 sayılı Kanun kapsamına alınarak İskân edilmelerinin mümkün olamayacağını bildirmiştir.

TBMM KİT Üst Komisyonunun 25/11/2004 tarihinde yaptığı toplantıda, bir önceki yıl alınan tavsiye kararı neticesinde, sorunun mevcut mevzuatla çözülemeyeceğinin anlaşılması üzerine, yeni bir yasal düzenleme çalışması yapılması gereği üzerinde durulmuştur. Ayrıca, yine bu toplantıda kabul edilen bir önerge ile, TİGEM'in 2003 yılı hesaplarıyla ilgili Alt Komisyon toplantısının Ceylanpınar'da yapılması ve göçer halinde yaşayan insanların sorunlarının yerinde incelenmesi kararlaştırılmıştır. Anılan karar gereğince, 19-21 Nisan 2005 tarihlerinde Ceylanpınar'da yapılan Alt Komisyon toplantısında, göçer sorunu yerinde incelenmiş ve soruna kalıcı bir çözüm getirmek amacıyla bir yasal düzenleme çalışması yapılması kararlaştırılmıştır.

Nihayet, TBMM KİT Üst Komisyonunun 01/06/2005 tarihli toplantısında TİGEM'in hesaplarının denetimi sırasında yeniden gündeme gelen göçer sorununun çözümü için yasalara aykırı işgalin ortadan kaldırılması, maddi durumu iyi olmayan göçerlerin, İşletme arazisi dışında uygun bir alanda iskân edilmeleri ve kendilerine hayvanlarını otlatabilecekleri uygun bir alan sağlanması için yapılacak yasal düzenleme için çalışmalara başlanmıştır.

TBMM KİT Komisyonu üyesi Kütahya Milletvekili Hüsnü Ordu'nun başkanlığında, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu, Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı Millî Emlak Genel Müdürlüğü, Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı, Tarım Reformu Genel Müdürlüğü ve TİGEM temsilcilerinin katılımıyla oluşturulan komisyon yaptığı bir dizi toplantı neticesinde, sorunun apayrı bir yasal düzenleme yapmak yerine, mevcut 2510 sayılı İskân Kanununa bir ek madde eklenmesi suretiyle çözümlenebileceği, getirilen bu ek madde ile ana çerçeve belirlendikten sonra, İskân Kanununun diğer hükümleri ile İskân Kanunu Uygulama Yönetmeliği hükümlerinin uygulanmasıyla göçerlerin başka bir alanda iskânının sağlanabileceği ortaya çıkmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- TİGEM'e ait Ceylanpınar İşletmesi arazilerinde, "göçer" tabir edilmekle birlikte, genellikle yerleşik olarak yaşamlarını sürdüren insanların, İşletme arazisi dışında bir başka uygun alanda iskân edilmeleri konusu, mevcut haliyle 2510 sayılı İskân Kanunu kapsamına girmediğinden, arazide yasadışı olarak işgalci konumda yaşayan insanların yarattığı sorunu çözmek için Kanuna Ek 36 ncı madde eklenmektedir. Temel amaç, "göçer" olarak adlandırılan bu insanların İşletme arazisi dışındaki uygun bir alanda iskânlarını sağlamaktır. Kanuna eklenen Ek 36 ncı madde ile:

- İskân edilecek kişiler tanımlanmakta, bu kişilerden hak sahibi olacakların nasıl belirleneceği düzenlenmektedir.

- Hak sahibi olacak ailelerin belirlenmesi bir Komisyona bırakılmakta ve bu komisyonun kimlerden teşekkül edeceği belirlenmektedir.

- İskân edilecek kişiler için uygun alan belirlenmesi Bakanlar Kuruluna bırakılmaktadır.

- Hak sahibi ailelere, hayvanlarını otlatmaları için mera vasıflı arazi tahsis edileceği ve konut yapmaları için kredi kullandırılabilmesi düzenlemesi getirilmektedir.

- İskân edilecek ailelere devletçe sağlanan taşınmaz malların kendilerine teslim edilmesinden üç ay sonra, İşletme arazisinin Valilikçe boşaltılacağı hükme bağlanmaktadır.

- Bu iş için ihtiyaç duyulacak ödeneğin, yılları bütçe kanunları ile gösterileceği düzenlenmektedir.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“2510 Sayılı İskân Kanununa Bir Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi”miz, genel ve madde gerekçeleriyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

<i>M. Vedat Melik</i>	<i>Şevket Arz</i>	<i>Harun Akın</i>
Şanlıurfa	Trabzon	Zonguldak
<i>Ferit Mevlüt Aslanoğlu</i>	<i>Abdulaziz Yazar</i>	<i>A. Kemal Deveciler</i>
Malatya	Hatay	Balıkesir
<i>Mehmet Boztaş</i>	<i>N. Gaye Erbatur</i>	<i>Sedat Pekel</i>
Aydın	Adana	Balıkesir
<i>Bülent Baratalı</i>	<i>Uğur Aksöz</i>	<i>Ali Oksal</i>
İzmir	Adana	Mersin
<i>Birgen Keleş</i>	<i>Türkân Miçooğulları</i>	<i>İ. Sami Tandoğdu</i>
İstanbul	İzmir	Ordu
<i>Nadir Saraç</i>	<i>Tuncay Erçenk</i>	<i>Özlem Çerçioğlu</i>
Zonguldak	Antalya	Aydın
<i>M. Mesut Özakcan</i>	<i>Rasim Çakır</i>	<i>Nail Kamacı</i>
Aydın	Edirne	Antalya
	<i>Atila Emek</i>	
	Antalya	

GENEL GEREKÇE

Şanlıurfa ve Mardin il sınırları içinde, Türkiye-Suriye devlet sınırı boyunca yer alan ve 1 750 000 dekarlık arazisinin tamamı 1 inci derece Stratejik Bölge kapsamındaki Ceylanpınar İşletmesi, tarihte “Yukarı Mezopotamya” diye bilinen Güneydoğu Anadolu Bölgesinde kurulmuştur. Osmanlı İmparatorluğu dönemindeki toprak sistemine göre bir “Has” arazisi olan ve bugün ülkemiz sınırları içinde yer alan Ceylanpınar ile Suriye sınırları içinde yer alan Resulayn bölgesinden oluşan toprakların son sahibi, kayıtlardan öğrenildiğine göre İbrahim Paşadır. 1921 yılında imzalanan ve Türkiye ile Suriye arasındaki sınırı belirleyen Ankara Antlaşması, toplam 3 milyon dekar büyüklüğündeki bu Has arazisinin 1 milyon dekarını Suriye, 2 milyon dekarını da Türkiye sınırları içinde bırakmıştır. Mülkiyeti İbrahim Paşadan devlete geçen bu arazi üzerinde 1943 yılında 3130 sayılı Kanunla “Zirai Kombinalar Şanlıurfa Grup Amirliği” kurulmuş, arazi 1950 yılında da 5433 sayılı Kanunla “Devlet Üretme Çiftlikleri” bünyesine dahil edilmiştir. Cumhuriyet dönemi boyunca, İşletme arazisinin 250 bin dekarı çeşitli sebeplerle kaybedilmiş ve İşletme arazisi dışında kalmıştır.

1943 yılından itibaren Devlet Üretme Çiftlikleri bünyesine alınmaya başlanan bu günkü Ceylanpınar Tarım İşletmesi arazilerinin üzerinde, bu tarihten çok önceleri geçimini hayvancılıkla sağlayan, belli aylarda bu arazilerin belli bölümlerinde yerleşen insanlar her zaman olmuştur. Ancak,

özellikle Tarım İşletmesi arazileri kadastro gördükten sonra bu insanlar, sanki devlet arazisini işgal eden devletin mal varlığına zarar veren insanlar olarak görülmeye başlanmışlardır. Halbuki, bu gün için göçer dediğimiz bu insanlarda kendilerinin Osmanlı İmparatorluğu döneminden beri bu topraklar üzerinde yaşadıklarını ifade etmektedirler. Göçerler ve İşletme arasındaki sorunlar yerel yöneticileri her zaman meşgul ettiği gibi Hükümetler tarafından da zaman zaman gündeme getirilmiş, ancak bu güne kadar kalıcı bir çözüm bulunamamıştır. Fakat en son 2 Haziran 2005 günü Göçerler ile Tarım İşletmesi bekçileri arasında çıkan tartışma sonucunda Kınalı Köyünden bir kişinin öldürülmesi üzerine konu tekrar gündeme getirilerek, yasal çözüm çabaları hızlandırılmıştır.

Halen İşletmeye ait tapulu arazinin 25 ayrı yerinde, Ceylanpınar Kaymakamlığından alınan ve 20.10.2004 tarihinde yapılan sayım sonucuna göre, yaklaşık 273 aileden oluşan 2 bin kişilik bir nüfus, “göçer” olarak adlandırılmalarına rağmen, yerleşik konumda yaşamlarını sürdürmektedir.

Ayrıca, bu bölgede yaşayan insanlar açısından ciddi sosyal problemler söz konusudur. Göçer aileleri, hiçbir altyapının (su ve okul gibi) bulunmadığı, son derece ilkel şartlarda yaşamlarını sürdürmektedir.

Bu sorunu gidermek için ayrı bir yasal düzenleme yapmak yerine, mevcut 2510 sayılı İskân Kanununa bir geçici madde eklenmesi suretiyle çözümlenebileceği, getirilen bu geçici madde ile ana çerçeve belirlendikten sonra, İskân Kanununun diğer hükümleri ile İskân Kanunu Uygulama Yönetmeliği hükümlerinin uygulanmasıyla göçerlerin uygun bir alanda iskânının sağlanabileceği anlaşılmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Kanuna eklenen geçici 3 üncü madde ile:

- İskân edilecek kişiler tanımlanmakta, bu kişilerden hak sahibi olacakların nasıl belirleneceği düzenlenmektedir.

- Hak sahibi olacak ailelerin belirlenmesi bir Komisyona bırakılmakta ve bu komisyonun kimlerden teşekkül edeceği belirlenmektedir.

- İskân edilecek kişiler için uygun alan belirlenmesi Bakanlar Kuruluna bırakılmaktadır.

- Hak sahibi ailelere, hayvanlarını otlatmaları için mera vasıflı arazi tahsis edileceği ve konut yapmaları için kredi kullandırılabilen düzenlemesi getirilmektedir.

- İskân edilecek ailelere devletçe sağlanan taşınmaz malların kendilerine teslim edilmesinden altı ay sonra, yeni yerlerine taşınmaları Valilikçe sağlanır.

- Bu iş için ihtiyaç duyulacak ödeneğin, yılları bütçe kanunları ile gösterileceği düzenlenmektedir.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

ŞANLIURFA MİLLETVEKİLİ MEHMET VEDAT MELİK VE 21 MİLLETVEKİLİNİN
TEKLİFİ
2510 SAYILI İSKÂN KANUNUNA BİR EK MADDE EKLENMESİNE DAİR KANUN
TEKLİFİ

MADDE 1- 14/06/1934 tarihli ve 2510 sayılı İskân Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 3- Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü Ceylanpınar Tarım İşletmesi Müdürlüğüne ait arazi içinde, mahallinde göçer olarak adlandırılan ve nüfus kayıtlarına bağlı kalınarak 31/12/2003 tarihi itibarıyla arazi içinde yaşadıkları ve hayvancılık dışında başka bir işle iştigal etmedikleri, Şanlıurfa Valisinin Başkanlığında, Bayındırlık ve İskân İl Müdürü, Tarım İl Müdürü, Nüfus ve Vatandaşlık İl Müdürü, Defterdar, Tarım Reformu Bölge Müdürü, Kadastro İl Müdürü, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı Bölge Müdürü, İl Emniyet Müdürü, Bölge Jandarma Komutanı, Ceylanpınar Kaymakamı ve Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü Temsilcisinden oluşan Komisyon tarafından bireyleriyle birlikte tespit edilen aileler, bu Kanuna göre hak sahibi sayılır.

Bu hak sahipleri, 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanununda getirilen sınırlamalara uyulmak koşuluyla, Bakanlar Kurulu kararıyla belirlenecek uygun alanda, bu Kanun hükümlerine göre iskân edilirler. Hak sahibi ailelere, hayvanlarını otlatmaları için mera vasıflı arazi tahsis edilir ve isterlerse yeni yerleşim yerinde konut yapmalarını desteklemek amacıyla, kendi evini yapana yardım metoduyla bu Kanun hükümlerine göre kredi kullanılabilir.

Hak sahiplerine, Ceylanpınar Tarım İşletmesinden, İşletmenin bütünlüğünü bozmadan, arazi verilmesi durumunda, 2510 sayılı İskân Kanununda belirtilen süre sonunda hak sahiplerinin arazilerini satmaları durumunda söz konusu arazileri rayiç bedel üzerinden TİGEM işletmesine satmak zorundadırlar.

Bu iş için ihtiyaç duyulacak ödenek yılları Bütçe Kanunları ile gösterilir.

Hak sahibi ailelere iskânen verilecek taşınmaz malların teslimini takip eden altı aylık süre sonunda, yeni yerlerine taşınmaları Valilikçe sağlanır.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve

Turizm Komisyonu

22/12/2006

Esas No.: 2/824, 2/859

Karar No.: 108

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığımızca 22/6/2006 tarihinde tali komisyon olarak Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen 2/824 esas numaralı Giresun Milletvekili Nurettin Canıklı ve 14 Milletvekilinin; 2510 sayılı İskân Kanununa Bir Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ile 2/859 esas numaralı Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Vedat Melik ve 21 Milletvekilinin aynı adı taşıyan ve esas olarak Komisyonumuza havale edilen Teklifleri; Komisyonumuzun 20/12/2006 tarihli 58 inci birleşiminde verilen önerenin kabulü doğrultusunda 2/824 esas numaralı Teklif görüşmelerde esas alınmak üzere birleştirilerek görüşülmüştür.

Görüşmelere ilk imza sahibi milletvekilleri ile Teklifte imzaları bulunan milletvekillerinden Şanlıurfa Milletvekilleri Mahmut KAPLAN ve Müfit YETKİN, Kütahya Milletvekili Hüsnü ORDU, Tarım ve Köyişleri, Bayındırlık ve İskan, Maliye, Adalet, İçişleri bakanlıkları ile Hazine Müsteşarlığı temsilcileri katılmışlardır.

Teklifler ile Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü Ceylanpınar Tarım İşletmesi Müdürlüğüne ait olan arazide ikamet edenlerden hayvancılık dışında başka bir işle iştigal etmedikleri tespit edilen ailelerin Bakanlar Kurulu kararıyla uygun görülecek alanda hak sahibi olmaları düzenlenmektedir.

Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Teklif sahibi Milletvekillerince;

- Göçerlerin ezelden beri Ceylanpınar'da sözkonusu bölgede yaşadıkları, tapulama ve kadastrо çalışmaları sırasında bu işlemleri bilemedikleri için göçerlerin araziler üzerinde mülk sahibi olamadıklarını ifade ettikleri,

- Göçerlerin sosyal yaşam tarzları bakımından Şanlıurfa'da yerleştirilmeleri gerektiği,

- KİT Komisyonunun her yıl yapılan denetimlerinde sorunun gündeme geldiği ancak çözülmediği, 2003 yılı Komisyon toplantılarında konunun yine gündeme getirildiği ve somut adım atılması yönünde karar verildiği,

- Sorunun sosyal bir felaket boyutunda olduğu, göçerlerin en temel ihtiyaçlarını dahi giderecek oluşumların bulunmadığı,

- Hukuki açıdan bakıldığında göçerlerin işgalci konumunda olduğu, sosyal açıdan bakıldığında ise ortada mutlaka çözüm getirilmesi gereken bir sorun olduğu,

- Bölgedeki göçerlerin en temel sorununun iskân olduğu,

- Gerçek hak sahiplerini tespit etmek amacıyla bir çok kamu kurum ve kuruluşunun temsilcilerinin, bölgeyi ve halkı tanıyan görevlilerin tespit komisyonunda bulunmasının öngörüldüğü,

- TİGEM arazisinde bulunan göçerlerin bir kısmının sıkıntılı hayat şartları nedeniyle, başka alanlarda daha kötü ortamlarda yaşamaya başladıkları, bölgede iskân çalışmalarının duyulmasından dolayı hak sahipliği için başka göçerlerin araziye yerleştikleri yönünde bir gelişmenin yaşanmadığı,

- İskâna açılacak alan ile mera vasfı taşıyan alanların tek tek iyi bir şekilde seçilmesinin önemi, ifade edilmiştir.

Komisyon üyelerimizce konuyla ilgili olarak;

- Hak sahipliğinin isteğe bağlı değil, zorunlu olması gerektiği,
- TİGEM arazisinde yerleşim izni verilmemesi gerektiği, karşı görüş olarak TİGEM arazisinde de iskân edilebilmeleri,

- Bakanlar Kurulunun en iyi yeri belirleyeceği, yapılacak hak sahipliği tespiti sonrasında iskânın en uygun alanda gerçekleşeceği,

Beyanlarına yer verilmiştir.

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı temsilcisince yapılan açıklamalarda ise;

- Göçerlerin aynı bölgede iskân edilmesinin zorunlu olmaması, ayrı ayrı alanlarda da iskân edilebilmesi gerektiği,

- Aşırı otlatma nedeniyle TİGEM arazisinin kullanılmayacak duruma geldiği, tohumculuk yönünden de sorunların doğduğu,

- Göçerlerin koyunlarının başka çeşit yemleri yemeleri sonrasında dışkıları vasıtasıyla arazilerde bıraktıkları tohumlarla yabancı ot sorunlarının ortaya çıktığı,

- İskânla ilgili girişimlerin duyulmasıyla birlikte arazi verileceğini umanların TİGEM arazisi içinde yeni binalar yaptıkları,

- Göçerlerin iskân sonrası TİGEM sahasında koyunlarını otlatmaya devam etmeleri ile koyunların kimin olduğunun tespiti konusunda sorunlar yaşanacağı,

Belirtilmiştir.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerine müteakiben;

Teklifin başlığı kanun yapım tekniği çerçevesinde “İskân Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” olarak değiştirilmiştir.

Teklifin Çerçeve 1 inci maddesi;

19/9/2006 tarihli ve 5543 sayılı İskân Kanununun yürürlüğe girmiş olması sonucu, bu Kanunun 48 inci maddesi ile 2510 sayılı İskan Kanunu yürürlükten kaldırıldığından, Teklifle yapılmak istenen değişikliğin 5543 sayılı Kanunda yapılması,

Ayrıca, Teklifin kanunlaşması halinde kimler için uygulanacağını belli olması ve sadece bir sefer uygulanacağı için geçici madde şeklinde düzenlenmesi suretiyle,

2 ve 3 üncü maddeleri ise aynen,

Kabul edilmiştir.

Raporumuz ve metni Genel Kurula sunulmak üzere saygı ile arz olunur.

Başkan	Sözcü	Kâtip
<i>Mustafa Demir</i>	<i>Asım Aykan</i>	<i>Mehmet Sarı</i>
Samsun	Trabzon	Gaziantep
Üye	Üye	Üye
<i>Mustafa Tuna</i>	<i>Fikret Badazlı</i>	<i>Osman Aslan</i>
Ankara	Antalya	Diyarbakır
Üye	Üye	Üye
<i>Zülfü Demirbağ</i>	<i>Ali İbiş</i>	<i>Nusret Bayraktar</i>
Elazığ	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Parlakyiğit</i>	<i>Mehmet Yıldırım</i>	<i>Niyazi Özcan</i>
Kahramanmaraş	Kastamonu	Kayseri
Üye	Üye	
<i>Recep Yıldırım</i>	<i>Orhan Taş</i>	
Sakarya	Sivas	

GİRESUN MİLLETVEKİLİ NURETTİN
CANIKLI VE 14 MİLLETVEKİLİNİN
TEKLİFİ

**2510 SAYILI İSKAN KANUNUNA BİR EK
MADDE EKLENMESİNE DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- 14.06.1934 tarihli ve 2510 sayılı İskan Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 36- Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü Ceylanpınar Tarım İşletmesi Müdürlüğüne ait arazi içinde, mahallinde göçer olarak adlandırılan ve nüfus kayıtlarına bağlı kalmarak 31/12/2003 tarihi itibariyle arazi içinde yaşadıkları ve hayvancılık dışında başka bir işle iştigal etmedikleri, Şanlıurfa Valisinin Başkanlığında, Bayındırlık ve İskan İl Müdürü, Tarım İl Müdürü, Nüfus ve Vatandaşlık İl Müdürü, Defterdar, Tarım Reformu Bölge Müdürü, Kadastro İl Müdürü, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı Bölge Müdürü, İl Emniyet Müdürü, Bölge Jandarma Komutanı, Ceylanpınar Kaymakamı ve Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü Temsilcisinden oluşan Komisyon tarafından bireyleriyle birlikte tespit edilen aileler, bu Kanuna göre hak sahibi sayılır.

Bu hak sahipleri, 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununda getirilen sınırlamalara uyulmak koşuluyla, Ceylanpınar Tarım İşletmesi Müdürlüğüne ait arazi dışında Bakanlar Kurulu kararıyla belirlenecek uygun alanda, bu Kanun hükümlerine göre iskan edilirler. Hak sahibi ailelere, hayvanlarını olatmaları için mera vasıflı arazi tahsis edilir ve isterse yeni yerleşim yerinde konut yapmalarını desteklemek amacıyla, kendi evini yapana yardım metoduyla bu Kanun hükümlerine göre kredi kullanılabilir.

Bu iş için ihtiyaç duyulacak ödenek yılları Bütçe Kanunları ile gösterilir.

Hak sahibi ailelere iskanen verilecek taşınmaz malların teslimini takibeden üç aylık süre sonunda, Ceylanpınar Tarım İşletmesi Müdürlüğüne ait arazi Valilikçe boşaltılır.”

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE
TURİZM KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**İSKAN KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- 19/9/2006 tarihli ve 5543 sayılı İskan Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 4- (1) Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü Ceylanpınar Tarım İşletmesi Müdürlüğüne ait arazi içinde, mahallinde göçer olarak adlandırılan ve nüfus kayıtlarına bağlı kalmarak 31/12/2003 tarihi itibariyle arazi içinde yaşadıkları ve hayvancılık dışında başka bir işle iştigal etmedikleri, Şanlıurfa Valisinin Başkanlığında, Bayındırlık ve İskan İl Müdürü, Tarım İl Müdürü, Nüfus ve Vatandaşlık İl Müdürü, Defterdar, Tarım Reformu Bölge Müdürü, Kadastro İl Müdürü, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı Bölge Müdürü, İl Emniyet Müdürü, Bölge Jandarma Komutanı, Ceylanpınar Kaymakamı ve Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü Temsilcisinden oluşan Komisyon tarafından bireyleriyle birlikte tespit edilen aileler, bu Kanuna göre hak sahibi sayılır.

(2) Bu hak sahipleri, 3/7/2005 tarihli ve 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununda getirilen sınırlamalara uyulmak koşuluyla, Ceylanpınar Tarım İşletmesi Müdürlüğüne ait arazi dışında Bakanlar Kurulu kararıyla belirlenecek uygun alanda, bu Kanun hükümlerine göre iskan edilirler. Hak sahibi ailelere, hayvanlarını olatmaları için mera vasıflı arazi tahsis edilir ve isterse yeni yerleşim yerinde konut yapmalarını desteklemek amacıyla, kendi evini yapana yardım metoduyla bu Kanun hükümlerine göre kredi kullanılabilir.

(3) Bu iş için ihtiyaç duyulacak ödenek yılları Bütçe Kanunları ile gösterilir.

(4) Hak sahibi ailelere iskanen verilecek taşınmaz malların teslimini takibeden üç aylık süre sonunda, Ceylanpınar Tarım İşletmesi Müdürlüğüne ait arazi Valilikçe boşaltılır.”

(Giresun Milletvekili Nurettin Canikli ve
14 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 2- Teklifin 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

